

Raadsvoorstel

afdeling
Cultuur, vastgoed en ontwikkeling

steller
J. Dijkman

gouda
14 december 2021

dossiernummer
5787

telefoon
0643385217

onderwerp
Subsidieregeling Covid-19 schade culturele sector

Gevraagd besluit

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad van de gemeente Gouda voor te besluiten tot:

1. Kennis te nemen van de geactualiseerde 'Tijdelijke subsidieregeling Covid- 19 schade culturele sector Gouda 2022'.
2. Het alloceren van in totaal € 280.000.-, plus de aanvullende middelen voor de culturele voorzieningen die bij de decembercirculaire 2021 in de Algemene Reserve vloeien, voor een derde aanvraagronde van de 'Tijdelijke subsidieregeling Covid- 19 schade culturele sector Gouda', bestaande uit:
    - bij de septembercirculaire 2021 aan Gouda toegekende middelen ter compensatie van coronaschade bij lokale culturele voorzieningen (circa € 230.0000);
    - het naar de algemene reserve teruggevloeide restant van de tweede aanvraagronde (circa € 50.000);

    en dit technisch te verwerken bij het eerstvolgende ijkmoment.

Toelichting

Op 27 oktober 2020 heeft het college de tijdelijke subsidieregeling Covid- 19 schade culturele sector Gouda vastgesteld. Er hebben inmiddels twee aanvraagrondes van deze regeling plaatsgevonden. Bij beide rondes hebben er 19 Goudse culturele organisaties en verenigingen gebruik gemaakt. De raad is hierover bij het raadsvoorstel van 9 maart 2021 en de memo van 7 september geïnformeerd. In deze memo werd al aangekondigd dat er waarschijnlijk een vervolg op deze steunmaatregelen plaats zou vinden. Hierbij worden twee lijnen gevolgd: een subsidieregeling voor de korte termijn en een corona-herstelplan voor de lange termijn. Herstel op de lange termijn wordt meegenomen in de nieuwe cultuurnota die in 2022 zal worden opgesteld. De subsidieregeling voor de korte termijn is nu aan de orde.

De "Tijdelijke subsidieregeling Covid- 19 schade culturele sector Gouda 2020- 2021" liep af op 31 december 2021. Omdat steunmaatregelen nog steeds nodig zijn is de regeling verlengd tot 31 december 2022 en aangepast aan de huidige situatie. Bij de aangepaste subsidieregeling is, naast de bekende ondersteuning bij de derving van inkomsten, een mogelijkheid toegevoegd om aanvragen in te dienen voor het ontwikkelen van innovatief cultuuraanbod. Dit is conform de eerder aangekondigde lijnen. Op basis van de criteria in de voorgaande regeling waren toekomstgerichte investeringen namelijk onmogelijk.

Uit de aanvragen in de eerdere rondes kwam naar voren dat organisaties behoefte hebben aan middelen voor het opzetten van nieuwe projecten die passen binnen de Covid- maatregelen. Organisaties hebben namelijk geen reserves meer om dergelijke investeringen te doen. Ook is het voor de toekomstbestendigheid van de culturele sector belangrijk dat men blijft werken aan artistieke vernieuwing, breder bereik van nieuwe doelgroepen, vergroten van het verdienvermogen en de verbinding met andere

maatschappelijke domeinen. We beogen daarmee de sector te stimuleren om daarmee 'langs corona' ook weer naar de toekomst te gaan kijken.

Om tot uitvoering van de regeling over te kunnen gaan is het nodig dat de raad hiervoor middelen beschikbaar stelt. In deze ronde zal tachtig procent van het gevraagde budget worden besteed aan de ondersteuning bij derving van inkomsten en twintig procent aan innovatieve projecten.

1 Argumenten

1.1 Ondersteuning is noodzakelijk om het culturele vermogen van Gouda te behouden.

Het culturele leven is belangrijk voor Gouda. Er is een bloeiend cultureel klimaat en dit zorgt voor een aantrekkelijke stad. Zowel voor inwoners, bezoekers van buiten, als bedrijven. In de cultuurnota omschrijven we dit als het culturele vermogen van Gouda. Na een korte periode in afgelopen half jaar waarin er weer meer mogelijk was, hebben de nieuwe beperkende maatregelen sinds medio november een stevig effect op culturele sector. Met de steunregeling willen we het culturele vermogen van Gouda zoveel mogelijk behouden.

De problematiek waar de culturele sector mee te maken krijgt wordt namelijk steeds groter. In de afgelopen periode heeft men aanzienlijk ingeteerd op (eventuele) reserves en heeft men waar mogelijk al gesneden in kosten. Het steeds schakelen tussen verschillende maatregelen brengt, naast omzetverlies, ook extra kosten met zich mee. Denk bijvoorbeeld aan het verwerken van alle omboekingen, afzeggingen en de communicatie daarover. Het winterseizoen van 21/22 had juist de periode moeten worden waarin organisaties weer een deel van hun schade in hadden kunnen lopen. In plaats daarvan wordt een groot deel van de activiteiten weer noodgedwongen stilgelegd. De investeringen die men voor deze periode heeft gedaan verdienen zich niet terug en verliezen lopen nog verder op.

1.2 Effecten reiken al verder dan de duur van de maatregelen

De effecten van de aangescherpte maatregelen reiken nu ook al tot ruim in het nieuwe jaar want consumenten en bedrijven zijn veel voorzichtiger geworden. Culturele organisaties die een deel van hun inkomsten uit kaartverkoop en zakelijke verhuur halen worden geconfronteerd met een hausse aan annuleringen. Deze liggen ook al veel verder in de toekomst dan de voorlopige einddatum van de huidige maatregelen. Deze trend was al gesignaleerd bij de besluitvorming over de tweede tranche van deze subsidieregeling en deze zet zich zoals verwacht sterk door. Met de huidige kennis lijken vooral de podia en bioscopen/filmhuizen het hardst geraakt door de nieuwste maatregelen.

Het is de verwachting dat we gedurende het hele winterseizoen te maken zullen hebben met beperkingen. In dat geval zullen naast de podia ook andere organisaties weer te maken krijgen met terugloop in inkomsten door verlies van leden, deelnemers en bezoekers. Dit kan ook vergaande gevolgen hebben voor het diepgewortelde verenigingsleven.

Niet alleen financiële tegenvallers en onzekerheden vragen veel van het culturele veld, dat is ook het geval in praktische zin. Het voortdurend op- en afschalen van de maatregelen kost veel tijd en flexibiliteit. Er wordt ontzettend hard gewerkt om aan de maatregelen te voldoen en om op de momenten dat het is toegestaan zo voluit mogelijk te draaien. Het keer op keer teniet zien gaan van deze inspanningen en investeringen is ook een morele klap. Ook op dat vlak raakt de rek eruit. Ook daarom is het belangrijk om organisaties waar mogelijk te ondersteunen.

De derde tranche zal van 15 februari tot 15 maart worden opengesteld. Hiermee hebben organisaties de mogelijkheid om compensatie aan te vragen voor de financiële gevolgen van de strenge coronabeperkingen in de wintermaanden.

1.3 Problematiek culturele zzp'ers loopt op.

Ook culturele zzp'ers worden zwaar getroffen door de coronacrisis. Zij vallen vaak tussen wal en schip bij de diverse maatregelen. Steun aan grotere organisaties sijpelt niet altijd door tot aan de zzp'ers. In Gouda nemen organisaties zoals Cultuurhuis Garenspinnerij en de Goudse Schouwburg deze

verantwoordelijkheid waar mogelijk wel. Maar ook zij hebben hun beperkingen. Om die reden wordt dit onderdeel van de regeling breed ingezet. En kunnen in de geactualiseerde regeling zzp'ers een beroep doen op de innovatiemiddelen. Daarmee kunnen we deze ondernemers gerichter bereiken. En kan dit tegelijkertijd verrassende inzichten en 'out of the box' projecten opleveren.

1.4 Restant bedrag 2e ronde subsidieregeling en vraag aanvullend budget

De gemeente Gouda krijgt bijdragen vanuit de Rijksoverheid om ondersteuning van het lokale culturele veld mogelijk te maken. Dit geld is niet formeel geoormerkt, om de administratieve lasten voor gemeenten te verlichten. Maar Minister van Engelshoven heeft gemeenten wel opgeroepen om deze middelen volledig in te zetten voor de cultuursector. Ook vanuit de Tweede Kamer wordt hier bestuurlijk druk op gezet. De gemeente Gouda heeft dat tot op heden ook gedaan. Met deze middelen zijn de eerste twee aanvraagrondes van de tijdelijke subsidieregeling gefinancierd.

Voor de tweede aanvraagronde van de regeling in juni 2021 was in totaal € 725.000.- beschikbaar. Na het verstrekken van de toegekende bedragen was er nog een bedrag van circa € 50.000.- over. Volgens de gemeentelijke systematiek is dit bedrag teruggevloeid naar de algemene reserve. Net als bij het resterende bedrag uit de eerste ronde wordt de raad gevraagd om dit restant beschikbaar te stellen voor de uitvoering van deze regeling.

Daarnaast is in de septembercirculaire van 2021 een bedrag van € 230.000.- aan de gemeente Gouda beschikbaar gesteld. Eveneens ter compensatie van coronaschade bij lokale culturele voorzieningen.

Op 7 juni had de minister ook al een nieuw steunpakket voor de lokale en regionale culturele sector aangekondigd, van totaal 51, 5 miljoen. Hiervan zou 41,6 miljoen naar gemeenten gaan en 9,9 miljoen naar provincies. Dit bedrag stond gereserveerd op de Rijksbegroting, maar was tot op heden nog niet uitgekeerd. In de Kamerbrief 'Aanvullend Steunpakket 4e kwartaal' van 26 november 2021 werd aangekondigd dat dit alsnog zal gebeuren.

Het is op het moment van schrijven nog niet precies duidelijk wat de hoogte van de bijdrage voor Gouda zal zijn. Op basis van de tot nu toe toegepaste verdeelsleutel en het macrobudget van 41,6 miljoen euro schatten we in dat we hieruit circa 190.000.- zullen ontvangen. Het is in Gouda gebruikelijk om pas een voorstel te maken voor bestemming van middelen zodra de precieze bedragen in de circulaires van het gemeentefonds zijn gepubliceerd en doorgerekend. Echter, de nood in de culturele sector is hoog en de toegekende Rijksmiddelen zijn in principe bedoeld voor 2021. Ook is het totaalbedrag aan ondersteuning lager dan de vorige tranches. Daarom wordt voorgesteld om hier vast op te anticiperen. Op moment van besluitvorming in de raad zal er wel zekerheid zijn over het precieze bedrag.

2 Kanttekeningen

2.1 Kanttekeningen: weerstandsvermogen gemeente Gouda

De compensatiemiddelen van het Rijk bij de september- en decembercirculaires die niet zijn geoormerkt, wonden conform de gebruikelijke begrotingssystematiek toegevoegd aan de algemene reserve. Concerncontrol heeft een waarschuwing afgegeven met betrekking tot het weerstandsvermogen van de gemeente Gouda. De raad dient dit gegeven mee te nemen in de afweging over het al dan niet beschikbaar stellen van nieuw budget ten behoeve van deze subsidieregeling .

2.2 Kanttekeningen: omvang schade groter dan het budget.

Het is onmogelijk om alle culturele organisaties en verenigingen volledig te compenseren voor de financiële gevolgen van de coronacrisis. Om die reden wordt ook in de volgende ronde een maximaal aan te vragen bedrag gehanteerd. Bij de inkomstenderving gaat het daarbij, net als in de eerdere rondes om een bedrag dat gekoppeld is aan oorspronkelijk verwachtte inkomsten van organisaties en verenigingen. Bij het deel van de regeling dat op innovatie is gericht gaat het om maximaal 50% van de begrote kosten van de activiteit, met een maximum van 10.000.-. Door dit betrekkelijk lage bedrag wordt voorkomen dat de pot leeg raakt door slechts enkele grote aanvragen of aanvragers.

Daar staat tegenover dat inmiddels is aangekondigd dat de ondersteuning in het kader van de Rijksregelingen NOW en TVL weer open wordt gesteld, in ieder geval over de maanden november en december. Ook vanuit Fonds Podiumkunsten is wederom een regeling aangekondigd die in januari verder wordt uitgewerkt. Deze regelingen komen ook ten goede aan Goudse culturele organisaties, en de combinatie met gemeentelijke steun is tot dusver voldoende geweest om de lokale partijen adequaat te ondersteunen.

3 Financiële gevolgen

Volgens de systematiek die de gemeente hanteert zal het benodigde budget voor de subsidie in eerste instantie worden gedekt vanuit de algemene reserve. Het restant budget uit de tweede aanvraagronde is toegevoegd aan de algemene reserve, net als de compenserende middelen uit de septembercirculaire. De middelen die zijn aangekondigd in de decembercirculaire worden op dat moment aan de algemene reserve toegevoegd.

Voor deze tranche van de subsidieregeling wordt aan de raad voorgesteld €280.000 plus de aanvullende compenserende middelen die we via de decembercirculaire 2021 verkrijgen voor de culturele voorzieningen .- te onttrekken aan de algemene reserve. Zoals onder paragraaf 1.4 is toegelicht bestaat dit bedrag uit drie componenten:

- de in de septembercirculaire aan Gouda toegekende middelen ter compensatie van coronaschade bij lokale culturele voorzieningen (circa € 230.0000), dat reeds is ontvangen en toegevoegd is aan de algemene reserve;

- het naar de algemene reserve teruggevloeide restant van de tweede aanvraagronde (circa € 50.000);

- compenserende middelen uit de decembercirculaire 2021 die die we gaan krijgen voor de lokale en regionale culturele voorzieningen. Verwachting is dat dit het een bedrag van circa €190.000 zal zijn.

Bij besluitvorming over de tweede tranche in maart 2021 was de verwachting dat de coronaschade bij de culturele sector in Gouda tussen de 1,1 en 1,7 miljoen zou liggen. Daarbij ging men uit van een redelijk goed seizoen in het najaar, zodra de vaccinatiegraad op peil zou zijn. Om dit seizoen ook daadwerkelijk te kunnen draaien zijn investeringen gedaan in publiciteit en (flexibel) personeel. De maatregelen die op de persconferentie van 12 november zijn aangekondigd hadden daar al een negatief effect op, ook al mocht de culturele sector nog wel open blijven. De avondlockdown die op 26 november van kracht werd zorgt voor een steile daling van inkomsten uit o.a. kaartverkoop, horeca en verhuur. Dus hoewel op dit moment nog geen actuelere inschatting van deze schade is te geven, is het wel helder dat deze behoorlijk hoger uit zal vallen dan verwacht.

Hoewel de gemeentelijke steun op zichzelf niet voldoende is om deze schade te compenseren is de verwachting dat in combinatie met de landelijke regelingen zoals de NOW en TVL wel adequate steun kan worden verleend.

De raad wordt gevraagd de middelen te alloceren zodat de (herziene) regeling opnieuw open gezet kan worden van 15 februari tot 15 maart. Het is belangrijk om de regeling zo spoedig mogelijk open te zetten. Dit gezien de effecten van de aanscherping van de maatregelen en het feit dat het Rijk de beschikbaar gestelde middelen heeft bedoeld voor ondersteuning over het jaar 2021. Zo hebben aanvragers direct na het ingrijpende winterseizoen uitsluitsel over de ondersteuning.

Indien de raad akkoord gaat met het beschikbaar stellen van middelen, is het subsidieplafond voor de volgende ronde €280.000.-, plus de nog te verkrijgen middelen uit de decembercirculaire voor de lokale en regionale culturele voorzieningen.-. Naar schatting zal het totaalbedrag dan op circa € 470.000.- uitkomen.

De financiële verwerking van de allocatie van de middelen zal plaatsvinden bij het eerste ijkmoment in 2022.

4 Communicatie / interactiviteit

Er is het afgelopen jaar intensief contact geweest met de culturele sector en er is goed zicht op de problematiek. Indien de raad akkoord gaat met het beschikbaar stellen van middelen zal er via meerdere wegen over de regeling worden gecommuniceerd, zodat zoveel mogelijk organisaties, verenigingen en culturele zzp' ers worden bereikt. De regeling zal worden opengesteld tussen 15 februari en 15 maart. Bij besluitvorming op 2 februari geeft dat de mogelijkheid om goed over de regeling en de aanpassing daarvan te communiceren.